

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI

Bruselj, 21.6.2007
COM(2007) 349 konč.

SPOROČILO KOMISIJE SVETU IN EVROPSKEMU PARLAMENTU

**Letno poročilo 2007 o razvojni politiki Evropske skupnosti in izvajanju zunanje pomoči
v letu 2006**

{SEC(2007) 840}

SPOROČILO KOMISIJE SVETU IN EVROPSKEMU PARLAMENTU

Letno poročilo 2007 o razvojni politiki Evropske skupnosti in izvajanju zunanje pomoči v letu 2006

KAZALO

1.	Uvod.....	3
2.	Boljši okvir za razvojno politiko: skladnost politik	3
3.	Boljši okvir za regionalne strategije.....	4
4.	Boljši okvir za zunanjo pomoč – poenostavitev in pojasnitev predpisov	5
5.	Boljši okvir za sodelovanje: učinkovitost pomoči	8
6.	Rezultati	9

1. UVOD

Evropska unija je z zagotovitvijo 46,9 milijarde EUR (56,67 %) skupne uradne razvojne pomoči, ki je bila Organizaciji za ekonomsko sodelovanje in razvoj (OECD) prijavljena za leto 2006, še naprej glavni svetovni vir razvojne pomoči. Zunanja pomoč, ki jo upravlja Evropska komisija, se je v letu 2006 povečala na približno 12,1 milijarde EUR novih obveznosti, od katerih je 9,8 milijarde EUR opredeljenih kot uradna razvojna pomoč. To pomoč prejema več kot 160 držav.

EU je v letu 2006 bistveno spremenila način upravljanja svojih odnosov s tujino. Prvič, z zagotavljanjem, da lahko politike, ki vplivajo na države v razvoju, podpirajo razvojne cilje; drugič, s sprejetjem regionalnih strategij, ki odražajo njene glavne prednostne naloge; tretjič, s poenostavitvijo obsega instrumentov, ki zagotavljajo pravno podlago za zunanjo pomoč; četrtič, z izvajanjem ukrepov za tesnejše sodelovanje z državami partnericami in drugimi razvojnimi akterji, da postane pomoč učinkovitejša; in nazadnje, z izboljševanjem načinov za merjenje rezultatov in pridobivanje znanj.

Namen tega pregleda je predstaviti glavne značilnosti teh sprememb.

2. BOLJŠI OKVIR ZA RAZVOJNO POLITIKO: SKLADNOST POLITIK

Odkar je bilo decembra 2005 sprejeto Evropsko soglasje o razvoju, Komisija vse več pozornosti namenja prispevku, ki ga lahko imajo politike pri doseganju razvojnih ciljev tisočletja še na drugih področjih poleg razvojnega – kot so trgovina, kmetijstvo, okolje, varnost, migracije, socialna dimenzija globalizacije, zaposlovanje in dostojno delo ter mednarodno znanstveno sodelovanje, vključno z zdravstvenimi raziskavami.

Obstaja splošno soglasje, da razvojna politika sama po sebi ne bo prinesla zadostnih rezultatov in da imajo lahko velik vpliv tudi številne druge politike. Cilj EU je čimbolj povečati pozitiven učinek svojih politik in čimbolj zmanjšati njihov negativni učinek na države v razvoju.

Na pobudo predsedstva EU je bil izdelan tekoči delovni program za obdobje 2006–2007 z naslovom Skladnost politik za razvoj, katerega namen je določiti skupne prednostne naloge za ukrepanje. Oktobra 2006 je Svet sprejel sklepe, ki zajemajo tekoči delovni program skladnosti politik za razvoj predsedstva in povezovanje razvojnih zadev v procesu odločanja Sveta. Komisija je dosegla napredek na številnih področjih, vključno s trgovino, in še zlasti pri pogajanjih glede sporazumov o gospodarskem sodelovanju z državami AKP, katerih namen je spodbujati trgovinsko in regionalno povezovanje kot gonilno silo dolgoročnega razvoja. Še en dober primer je boj proti nalezljivim boleznim, povezanim z revščino, npr. s Partnerstvom evropskih držav in držav v razvoju pri kliničnih preskusih (EDCTP).

Znatni napredek je bil dosežen na področju migracij, in sicer v okviru Strategije EU za Afriko¹ in z začetkom izvajanja tematskega programa za migracije za obdobje 2007–2013, vrednega 380 milijonov EUR, ter nadalje na področju varnosti s podporo reformam varnostnih sektorjev v državah partnericah. Migracije so tema, pri kateri je skladnost še zlasti pomembna. EU je v okviru svojih sporazumov o širšem sodelovanju z različnimi državami in

¹ Strategija EU za Afriko: k Evro-afriškemu paktu za pospešitev razvoja Afrike. COM(2005) 489 konč.

svetovnimi regijami razvila dialog o problemih v zvezi z migracijami. Tipičen primer je evropska sosedska politika, obenem pa potekajo drugi dialogi s partnericami v Afriki, Aziji, Latinski Ameriki in na Karibih².

Takšni dialogi običajno zajemajo vrsto vprašanj, na primer vključno s povezavami med migracijami in razvojem, bojem proti ilegalnemu priseljevanju in trgovini z ljudmi, vplivom begunskih situacij na razvoj in skupnimi prizadevanji za boljše obvladovanje ekonomskih migracij. Privedejo lahko do zagotavljanja pomoči EU, ki bo državam partnericam pomagala pri krepitvi njihovih zmogljivosti za upravljanje migracijskih tokov ter čimbolj povečala pozitivne povezave med migracijami in razvojem.

Vprašanja glede človekovih pravic in dobrega upravljanja se sistematično obravnavajo tudi v povezavi s skladnostjo. V letu 2006, na primer, je bilo mobiliziranih 13 misij EU za opazovanje volitev in razmeščenih približno 1400 opazovalcev. Te misije so s svojo prisotnostjo prispevale k zmanjševanju možnosti za goljufije, manipulacije in ustrahovanja. Povečale so preglednost in zaupanje javnosti v postopek volitev ter s tem podprle napredek demokracije in upravljanja. V nekaterih primerih so misije igrale vlogo pri preprečevanju konfliktov, kot denimo v Demokratični republiki Kongo, kjer je najpomembnejša misija EU doslej (300 opazovalcev) spremljala dva kroga volitev julija in novembra. Te volitve so prispevale k vrnitvi državljanskega miru, ponovni vzpostavitvi upravljanja, trajnostnega razvoja v Demokratični republiki Kongo in stabilizaciji celotne regije Velikih jezer.

Glede upravljanja je Komisija predlagala nov pristop k „Upravljanju v Evropskem soglasju o razvoju“³. Ta temelji na celoviti oceni, ki je zajemala obdobje 1994–2004. Po njenih ugotovitvah je EU ravnala prav, ko je postavila upravljanje na vrh svojega političnega in sodelovalnega delovanja, Komisija pa je dosegla bistven napredek pri opredeljevanju morebiti najučinkovitejših doprinosov k trajnim izboljšavam. Komisija prav tako poudarja pomen spodbujanja dobrega upravljanja na področjih, kot so davki, finance in sodstvo ter znanstveno sodelovanje.

Na splošno je skladnost izjemnega pomena za izvajanje politik zunanje pomoči EU. Pri sodelovanju z državami partnericami ima Komisija tri glavne vloge, in sicer kot politična akterka, razvojna agencija in uprava donatorka, še naprej pa išče načine, kako bi lahko najučinkoviteje združila te tri vloge.

3. BOLJŠI OKVIR ZA REGIONALNE STRATEGIJE

Komisija se je prav tako v skladu s soglasjem osredotočila na zagotavljanje, da se njeni cilji in načela izražajo v strategijah za ukrepanje na regionalni ravni.

Predvsem Strategija EU za Afriko je prva oblika uporabe soglasja in prvi evropski celostni politični okvir za izboljševanje usklajevanja in skladnosti med politikami in instrumenti EU ter državami članicami. Pomen, ki se pripisuje Afriki, je bil ponazorjen z izvajanjem te strategije in zavezanostjo EU k delu na Skupni strategiji EU-Afrika, ki bo sprejeta na drugem vrhu EU-Afrika v drugi polovici leta 2007 v Lizboni. Nadaljnja ponazoritev je bila skupna delovna seja Evropske komisije in Komisije Afriške unije, na kateri se je skupina evropskih

² Vzporedni dialog poteka tudi s skupino držav AKP (afriške, karibske in pacifiške države).

³ COM(2006) 421, 30.8.2006.

komisarjev pod vodstvom predsednika Joséja Manuela Barrosa sestala s Komisijo Afriške unije na njenem sedežu v Adis Abebi.

Strategije za odnose Evropske unije z drugimi regijami temeljijo tudi na Soglasju o spodbujanju skladnega svetovnega nazora ob hkratnem prepoznavanju potrebe po razlikovanju. Leto 2006 je bilo učinkovito za oblikovanje strateškega partnerstva med EU in Latinsko Ameriko z dvema glavnima prednostnima nalogama za sodelovanje: povečati socialno kohezijo in spodbujati regionalno povezovanje.

EU prav tako vzpostavlja strateški okvir za odnose med EU in Azijo, ki bodo temeljili na močnejšem političnem dialogu, povečani trgovinski izmenjavi in trajni stopnji razvoja sodelovanja. Odnosi Unije z dvema glavnima državama v regiji, Kitajsko in Indijo, se razvijajo v okviru strateških partnerstev. Obseg teh partnerstev je velik in zajema gospodarsko sodelovanje ter politične vidike.

Pospešeno se je začela izvajati tudi evropska sosedska politika. Evropska sosedska politika se uvršča med najpomembnejše prednostne naloge zunanjih odnosov EU. S to politiko si EU prizadeva spodbujati dobro upravljanje in gospodarski razvoj v svoji bližini. V prvih osemnajstih mesecih izvajanja te politike je EU postavila pomemben temelj za krepitev svojih odnosov s sosedi. Komisija je 4. decembra 2006 predstavila nove predloge za nadaljnjo krepitev in razvoj evropske sosedске politike. Predvidevajo, da se bodo državam partnericam zagotovile boljše trgovinske in naložbene možnosti, da se bodo olajšali neposredni osebni stiki in zakonita kratkotrajna potovanja, dejavnejše obravnavali zamrznjeni spori in odprlo več možnosti za zbiranje finančnih sredstev.

S politiko širitve in stabilizacijsko-pridružitvenim procesom EU pomaga državam, ki imajo možnost članstva, da se postopoma vključujejo v Unijo. V letu 2006 je ta politika zajemala Bolgarijo, Romunijo, države zahodnega Balkana in Turčijo. Bolgarija in Romunija sta se Uniji pridružili 1. januarja 2007. Medtem ko pristopna pogajanja s Hrvaško in Turčijo še potekajo, so vse druge države zahodnega Balkana dosegle napredek v skladu s časovnim načrtom, določenim v okviru stabilizacijsko-pridružitvenega procesa. Komisija je leta 2006 določila stroge ukrepe za okrepitev politike EU za zahodni Balkan in njenih instrumentov, predvsem da se državljanom te regije zagotovi jasnejša perspektiva EU.

4. BOLJŠI OKVIR ZA ZUNANJO POMOČ – POENOSTAVITEV IN POJASNITEV PREDPISOV

Politike zunanje pomoči so bile vključene v pripravo novih instrumentov, ki tvorijo del temeljitega pregleda strukture zunanjega sodelovanja EU. V letu 2006 so bili dokončani ti novi instrumenti, ki določajo poenostavljen okvir za zagotavljanje pomoči v obdobju 2007–2013. Zagotavljajo stalno podlago za ukrepanje, saj združujejo jasne cilje politike ter postopke in instrumente, potrebne za njihovo doseganje. Devet finančnih instrumentov nadomešča obstoječi razpon geografskih in tematskih predpisov.

Šest instrumentov bo podpiralo posebne geografsko ali tematsko usmerjene politike:

- instrument za predpristopno pomoč (IPA);
- evropski sosedski in partnerski instrument (ENPI);
- instrument za razvojno sodelovanje (DCI);

- instrument za sodelovanje z industrijsko razvitimi državami (ICI);
- evropski instrument za demokracijo in človekove pravice (EIDHR);
- instrument za sodelovanje na področju jedrske varnosti (INSC).

Trije instrumenti se bodo nanašali na krizne situacije:

- instrument za stabilnost (IfS);
- obstoječa humanitarna pomoč, ki bo vključevala nujno pomoč v hrani v skladu z novim finančnim načrtom;
- instrumenti makrofinančne pomoči.

Sodelovanje se bo izvajalo prek državnih, regionalnih in tematskih strateških dokumentov in večletnih usmeritvenih programov ter letnih akcijskih programov, ki so predmet novega postopka demokratičnega nadzora, vzpostavljenega v skladu z medinstitucionalnim sporazumom. Ta postopek predvideva, da bo Komisija sistematično obveščala Evropski parlament in Svet ter se z njima posvetovala, tako da bo pošiljala osnutke strateških dokumentov. Komisija se je zavezala, da bo glede teh strateških dokumentov vzpostavila redni dialog z Evropskim parlamentom in da bo pri izvajanju strategij ustrezno upoštevala njegova stališča.

Sredstva, ki so na voljo v okviru instrumenta za razvojno sodelovanje (DCI), znašajo 10,1 milijarde EUR za države v razvoju iz Latinske Amerike, Azije in Bližnjega vzhoda ter za Južno Afriko. Razen geografskega sodelovanja vsebuje instrument za razvojno sodelovanje tudi tematske programe, ki nadomeščajo obstoječe tematske predpise.

Januarja 2006 je Komisija sprejela sporočilo z naslovom „*Vlaganje v ljudi*“⁴ o tematskem programu za človeški in socialni razvoj. Instrument za razvojno sodelovanje bo temu programu namenil nekaj več kot milijardo EUR za podporo ukrepom na področjih, ki neposredno vplivajo na življenjski standard in blaginjo ljudi, s poudarkom na najrevnejših in najmanj razvitih državah ter najbolj prikrajšanih delih prebivalstva. Na tej podlagi je bila pripravljena strategija za podporo dejavnostim v skladu s štirimi glavnimi stebri – zdravje za vse, izobrazba, znanje in spretnosti, enakost spolov in drugi vidiki socialnega in človeškega razvoja (vključno s socialno kohezijo, zaposlovanjem, dostojnim delom, otroci in mladino ter kulturo). To je dober primer celovitega pristopa, ki si ga Komisija prizadeva spodbujati.

Zaščita otrok in mladine ter spodbujanje udeležbe otrok in mladine pri razvoju so prednostna področja, ki jih mora obravnavati tematski program instrumenta za razvojno sodelovanje z naslovom „*Vlaganje v ljudi*“ ter novi instrument za demokracijo in človekove pravice. Do uveljavitve novih poenostavljenih instrumentov je Komisija uporabljala približno 75 različnih instrumentov, ki so se nanašali na otroške politike in programe, znotraj in zunaj meja EU. Komisija je zaradi izboljšanja skladnosti, zagotavljanja največje možne sinergije, raziskovanja vrzeli in povečanja skupnega učinka instrumentov pri izboljševanju pravic otrok 4. julija 2006 sprejela sporočilo z naslovom „*K strategiji za otrokove pravice*“.

⁴ COM(2006) 18 konč., 25.1.2006.

To sporočilo opredeljuje dolgoročen in poglobljen proces, ki bo povečal učinek ukrepov EU v korist otrok. Vsebuje tudi predloge za nove mehanizme za zagotavljanje notranjega usklajevanja in posvetovanja (kot je Evropski forum za otrokove pravice) in vključuje predpise za učinkovito udeležbo samih otrok. Ena od zavez sporočila je razviti akcijski načrt za otroke v razvojnem sodelovanju.

Za obdobje 2007–2013 znaša predvideni proračun za sosednje države v okviru evropskega sosedskega in partnerskega instrumenta približno 12 milijard EUR, kar je realno 32 % več kot v prejšnjem proračunskem obdobju. Da bi se učinek in finančni vzvod teh sredstev EU čimbolj povečal, je Komisija predlagala, da se v okviru evropskega sosedskega in partnerskega instrumenta vzpostavi dva nova mehanizma, in sicer:

- investicijski sklad za sosednje države, v katerega bodo države članice na povabilo tudi prispevale in ki se bo uporabljal za pridobivanje dodatnih posojil Evropske investicijske banke, Evropske banke za obnovo in razvoj ter drugih razvojnih bank. Prispevki iz proračuna naj bi znašali 700 milijonov EUR. Ocenjuje se, da bi se v okviru tega sklada lahko spodbujalo dajanje posojil v večkratnem znesku subvencij. Če bi bil prispevek držav članic v sklad enak kot prispevek Komisije, bi lahko zagotavljal precejšen znesek ugodnih posojil;
- sklad za upravljanje zneska 300 milijonov EUR, s katerim se poleg običajnih sredstev, dodeljenih po posameznih državah, zagotovi dodatna podpora, s čimer se prizna in podpre delo držav partneric, ki so dosegle največ napredka pri izvajanju svojih akcijskih načrtov.

Evropski sosedski in partnerski instrument ima tudi posebno komponento čezmejnega sodelovanja, ki ga sofinancira Sklad za regionalni razvoj. Nove določbe so zasnovane tako, da odpravljajo nekdanje pomanjkljivosti ter naredijo tovrstno sodelovanje lažje in učinkovitejše.

Programiranje za azijske, latinskoameriške in sosednje države je skoraj dokončano, institucije pa so vzpostavile neuradni dialog o osnutkih strategij evropskega sosedskega in partnerskega instrumenta in instrument za razvojno sodelovanje na podlagi političnega sporazuma glede instrumentov, da se zagotavljanje pomoči v letu 2007 čim manj upočasni. S formalnim začetkom veljavnosti vseh instrumentov se bo dialog glede teh strategij nadaljeval v letu 2007 z demokratičnim nadzorom Evropskega parlamenta. Zbirka podrobnih sporočil, ki določajo pristop in vsebino vseh tematskih programov, je bila odobrena januarja. Temu je sledil podroben proces programiranja za vsak tematski program, ki bo dokončan na začetku leta 2007, da se zagotovi takojšnje izvajanje.

Sodelovanje z afriškimi, karibskimi in pacifiškimi državami se še vedno financira iz sredstev evropskega razvojnega sklada (ERS), saj je Evropski svet decembra 2005 sprejel odločitev, da je treba ERS še naprej financirati ločeno od proračuna. Z 22,7 milijarde EUR zagotavlja 10. ERS (2008–2013) podlago za sodelovanje z državami AKP.

Programske smernice za 10. ERS so se pripravile na podlagi soglasja, vključno z opredelitvami področij delovanja Skupnosti in načelom koncentracije sredstev na ravni držav. Načrtovanje programov z državami AKP se je začelo v začetku tega leta. Programski dialog poteka in se mora zaključiti z državnimi in regionalnimi strategijami, ki bodo nared za podpis pred koncem leta 2007, tako da se bo izvajanje začelo januarja 2008.

5. BOLJŠI OKVIR ZA SODELOVANJE: UČINKOVITOST POMOČI

Učinkovitost pomoči je v ospredju politične agende EU in se pojavlja v vseh njenih pobudah v letu 2006. V skupni izjavi o razvojni politiki in Novi strategiji za Afriko je poudarjen pomen zagotavljanja ne le večjega zneska pomoči, temveč boljše, učinkovitejše evropske pomoči. Sporazum o 10. ERS vsebuje tudi jasno izjavo v podporo učinkovitosti pomoči.

Da se te zaveze pretvorijo v dejanja, se je aprila 2006 odobril akcijski načrt (*„Pomoč EU: nuditi več, hitreje in bolje“*), skupaj s podrobnim seznamom devetih oprijemljivih rezultatov, ki jih je treba doseči do leta 2010. Slednji vključujejo redno geografsko načrtovanje pomoči EU na globalni, regionalni in lokalni ravni (atlas donatorjev)⁵ in predlog za skupni programski okvir. Atlas donatorjev je danes koristno orodje za spremljanje pomoči in izboljšanje usklajevanja pomoči EU ter razdelitve dela, skupni programski okvir pa se uvaja v številnih državah pri tekočem načrtovanju programov 10.

ERS. Prekomerna drobitev razvojne pomoči mednarodne skupnosti je privedla do razpršitve, podvojitve in celo nasprotij med dejavnostmi pomoči, zmanjševanja morebitnega učinka zaradi kopičenja nepotrebnih stroškov in večanja bremena za države partnerice. Atlas donatorjev EU ponazarja te vrzeli in podvojitve. Ključnega pomena pri povečevanju učinkovitosti pomoči je večja komplementarnost dejavnosti. V letu 2006 so bile sprejete smernice za učinkovitost pomoči in zagotovljeni tečaji usposabljanja na sedežu ter po svetu.

H krepitvi „lastništva“ držav partneric in zaupanja držav donatork, da lahko vsaka država partnerica uporablja lasten sistem upravljanja (*„uskladitev“*), je največ prispeval prehod na zagotavljanje pomoči v obliki neposredne proračunske podpore, tako da se ta upravlja v celoti znotraj sistemov držav partneric. Evropsko soglasje opisuje proračunsko podporo kot „najprimernejši način, kadar je to mogoče“. Komisija je s proračunsko podporo povečala uporabo sistemov držav na malo več kot 35 % programske pomoči v ERS med letoma 2003 in 2005.

Komisija je neposredno udeležena v podpiranju „ranljivih“ držav. V Palestini na primer tesno sodeluje s Svetovno banko pri snovanju in uvedbi začasnega mednarodnega mehanizma za ohranitev zagotavljanja bistvenih javnih storitev in zaščito palestinskega prebivalstva pred učinki krize, k čemur prispevajo tudi 14 držav članic in Norveška. V letu 2006 je bilo iz sredstev začasnega mednarodnega mehanizma izplačanih 88 milijonov EUR socialnih dodatkov za delavce v javnem sektorju in upokojene z nizkimi osebnimi dohodki, skoraj 24 milijonov EUR pa je bilo neposredno izplačanih revnim in ogroženim Palestincem, ki jih je kriza neposredno prizadela.

Komisija načeloma podpira uporabo skrbniških skladov, ki jih pogosto upravljajo Združeni narodi ali Svetovna banka, kot obliko zagotavljanja pomoči v takšnih situacijah. Komisija pomaga pri zagotavljanju, da se pomoč (predvsem za obnovo) pravilno usklajuje in zagotovi čim hitreje. Višina skupnega zneska pomoči, ki ga je Komisija zagotovila prek Združenih narodov in Svetovne banke, je v letu 2006 ostala približno 1,5 milijarde EUR. Med letom sta bila z obema organizacijama podpisana sporazuma, v skladu s katerima je treba prispevkom Komisije k tem dejavnostim zagotoviti večjo opaznost, ne nazadnje zaradi interesa mnogih, da se evropski prispevek k lažšanju trpljenja in podpiranju miru na svetu jasneje predstavi evropskim državljanom ter upravičencem do te podpore.

⁵ http://ec.europa.eu/development/body/publications/descript/pub7_29_en.cfm

Sedemdeset odstotkov najrevnejšega prebivalstva na svetu živi v državah s srednjimi dohodki. Komisija se zaveda, da je gospodarska rast bistven predpogoj za strategije za socialni razvoj in zniževanje revščine v teh državah. Vendar rast sama ni dovolj. V številnih hitro rastočih državah s srednjimi dohodki so tehnološke spremembe, globalizacija, demografija in potreba po kvalificirani delovni sili prispevali k širjenju vrzeli v porazdelitvi dohodka, saj rasti ni spremljala agenda učinkovite fiskalne politike, ki bi bila naklonjena revnim. Tveganje, da država s srednjimi dohodki ne izkoristi večine priložnosti in zapade v revščino, se ne sme podcenjevati. V tej zvezi je v številnih šibkih ali potencialno nestabilnih državah s srednjim dohodkom potrebna nadaljnja dobro usmerjena razvojna pomoč, ki temelji na politiki/rezultatih, za stabilizacijo njihovih gospodarstev, podpiranje reform ter spodbujanje razvoja, trgovinskega povezovanja in socialne kohezije.

Evropska komisija je leta 2006 v sodelovanju z državami članicami EU in drugimi donatorji ter zainteresiranimi stranmi začela igrati vse večjo vlogo pri globalnih pobudah na področju zdravja in izobraževanja. Od maja 2006 ima Komisija podpredsedniško mesto v Svetovnem skladu za boj proti HIV/aidsu, tuberkulozi in malariji (GFATM). Od julija 2006 Komisija tudi sopredseduje programu „Izobrazba za vse – pospešena pobuda (FTI)“. Obe pobudi se usmerjata v pristope, ki so vezani na povpraševanje, v usklajevanje med donatorji in učinkovitost pomoči.

6. REZULTATI

Od uvedbe reforme upravljanja programov zunanje pomoči v letu 2000 se vse več poudarka namenja izboljševanju hitrosti in kakovosti zagotavljanja pomoči. Ravni izvajanja, dosežene v letu 2006, kažejo, da se hitrost zagotavljanja pomoči znova izboljšuje.

V letu 2006 je Komisija namenila skupno 9,832 milijarde EUR za uradno razvojno pomoč, izplačala je 8,130 milijarde EUR. Od zneska obveznosti, ki se lahko razporedijo geografsko, to je 7,982 milijarde EUR, se je skoraj polovica (3,552 milijarde EUR) dodelila državam AKP, ki so prejele 2,848 milijarde EUR v skupnem primerljivem znesku izplačil v višini 6,8 milijarde EUR.

Zaradi ocene kakovosti dostave pomoči je Komisija uvedla postopke, ki omogočajo, da se nove obveznosti za projekte in programe pripravijo čim bolj temeljito ter odsevajo najboljšo prakso v zadevnem sektorju. V letu 2002 se je uvedel sistem spremljanja rezultatov projektov. Spremljanje temelji na rednih ocenah stanja na kraju samem, ki jih neodvisni strokovnjaki izvajajo pri tekočih projektih, ocena temelji na preprostem sistemu točkovanja po mednarodno dogovorjenih merilih. Splošne ocene za zadnjih pet let kažejo stalno in statistično pomembno izboljšanje. Projekti in programi, ki so se spremljali v letu 2006, so v splošnem ohranjali dobro učinkovitost. Celotno povečevanje učinkovitosti v zadnjih desetih letih je v letu 2006 pokazalo rahel splošni zaostanek, vendar še vedno napreduje. Splošni rezultati za leto 2006 so zadovoljivi.

Pridobivanje novih znanj s financiranimi ukrepi je ključnega pomena za povečevanje učinkovitosti pomoči. Enota za ocenjevanje pri glavnih generalnih direktoratih, ki se ukvarjajo z razvojno pomočjo, izvaja v sodelovanju z neodvisnimi strokovnjaki ocene strategij držav, tematskih vprašanj in drugih strateških vidikov programov ES.

Različni kazalci na splošno kažejo, da je bil od leta 2000 dosežen velik napredek pri upravljanju zunanje pomoči. To je ne nazadnje rezultat pomembnih institucionalnih

sprememb, kot je prenos odgovornosti za izvajanje programov na delegacije Komisije, in prestrukturiranja storitev na sedežu.

Spodbudne so nekatere pomembne in vidne zgodbe o uspehu. Vendar je treba še veliko storiti, zlasti na področjih, na katerih se je Komisija izkazala kot počasna ali neprilagodljiva, ker bo bodoča oblika zunanje pomoči vse bolj temeljila na prilagodljivosti in okrepljenem sodelovanju z drugimi donatorji⁶. Z novimi instrumenti in finančnimi predpisi je zdaj Komisija bolje opremljena, da se spopade s temi izzivi.

Zunanje delovanje Komisije je bilo v letu 2006 usmerjeno v doseganje naslednjih ciljev:

– *Pomoč državam pristopnicam, kandidatkam ali potencialnim kandidatkam pri približevanju EU z izvajanjem politike širitve in stabilizacijsko-pridružitvenim procesom za zahodni Balkan.* Dosežki: zagotavljanje uspešnega pristopa Bolgarije in Romunije k EU; podpis stabilizacijsko-pridružitvenega sporazuma z Albanijo in pogajanje glede takšnih sporazumov s Srbijo, Črno goro ter Bosno in Hercegovino; sprejetje instrumenta za predpristopno pomoč; sprejetje sporočila o zahodnem Balkanu in letnega strateškega dokumenta o širitvi.

– *Zagotavljanje učinkovitega izvajanja evropske sosedске politike.* Dosežki: trije novi akcijski načrti z Armenijo, Azerbajdžanom in Gruzijo; dokončanje akcijskih načrtov z Egiptom in Libanom; sprejetje evropskega sosedskega in partnerskega instrumenta; neformalna predstavitev strateških dokumentov Odboru za evropski sosedski in partnerski instrument ter Parlamentu; začetek priprave dokumentov za program čezmejnega sodelovanja Odbora za evropski sosedski in partnerski instrument; sprejetje novega sporočila o krepitvi evropske sosedске politike.

– *Zagotavljanje konstruktivne udeležbe v mirovnem procesu na Bližnjem vzhodu v okviru četverice in v tesnem sodelovanju s strankami.* Dosežki: oblikovanje začasnega mednarodnega mehanizma: podpora ES Palestincem je znašala 339 milijonov EUR.

– *Nadaljnja podpora regionalni stabilnosti ter prenovi in politični tranziciji v Iraku.* Dosežki: priprava mednarodnega dogovora za Irak; začela so se pogajanja glede sporazuma o trgovini in sodelovanju; program pomoči za leto 2006 je bil odobren in izveden.

– *Nadaljnja obnova in sanacija po cunamiju.* Dosežki: hitrejše izvajanje; 180 milijonov EUR, namenjenih dejavnostim sanacije in obnove, v glavnem za Indonezijo, Šrilanko in Maldive.

– *Izvajanje nove razvojne politike za spodbujanje trajnostnega razvoja in zmanjševanje revščine na podlagi okvira, predlaganega v letu 2005, in proučitve razvojnih ciljev tisočletja, vključno s posebnim odzivom za Afriko.* Dosežki: vključitev politične vsebine soglasja v instrument za razvojno sodelovanje, programske smernice in regionalne strategije (npr. Strategija EU za Afriko).

– *Ponovna potrditev močne zavezanosti človekovim pravicam.* Dosežki: obnovljeni instrument za spodbujanje demokracije in človekovih pravic, ki je bil sprejet ob koncu leta.

⁶ Letno poročilo 2007 o razvojni politiki Evropske skupnosti in izvajanju zunanje pomoči v letu 2006, razdelek 6.2: Ocena: Pregled delovnega programa za leto 2006.

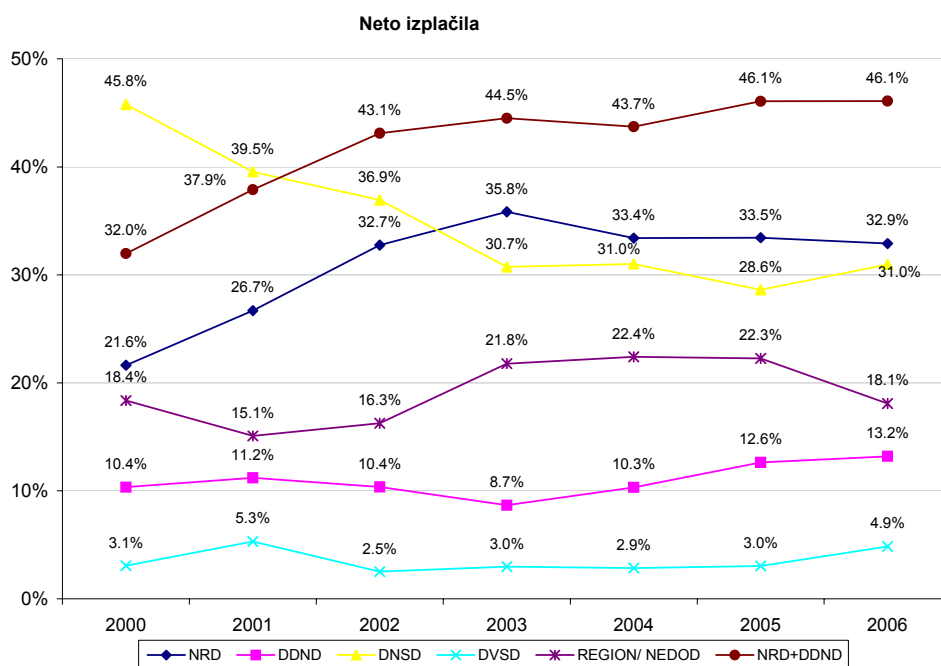
Poleg zgoraj navedenih ciljev je Komisija dosegla napredek na naslednjih področjih, v zvezi s katerimi je tudi predstavila ključne pobude v letu 2006:

– *Doseganje znatnega napredka pri pogajanjih glede sporazuma o gospodarskem partnerstvu s šestimi regijami AKP, tako da bo lahko začel veljati v letu 2008. Dosežki: vsa pogajanja napredujejo, zagotovljene so analize in ukrepi za krepitev zmogljivosti ter povezava med pogajalskim procesom in programiranjem razvojnega sodelovanja.*

– *Prispevanje k poznejšim ključnim pobudam za razvoj, predvsem glede financiranja, skladnosti, Afrike in mednarodnih javnih dobrin, kot rezultat letošnjega vrha G8 in visokega plenarnega zasedanja v zvezi z razvojnimi cilji tisočletja. Dosežki: odobritev akcijskega načrta glede učinkovitosti pomoči („Pomoč EU: nuditi več, hitreje in bolje“), skupaj s seznamom devetih rezultatov, ki jih je treba doseči do leta 2010.*

– *Povečanje zmogljivosti odzivanja Komisije na humanitarne nesreče, krepitev njene strategije za preprečevanje nesreč in pripravljenost ter obravnavanje prispevka EU v Globalni zdravstveni sklad za HIV/AIDS, malarijo in tuberkulozo. Dosežki: začetek posvetovanja med partnericami in državami članicami EU, da se dopolni sporočilo z naslovom „K evropskemu soglasju o humanitarni pomoči“, ki bo objavljeno leta 2007; letni prispevek v Svetovni sklad v znesku 90 milijonov EUR.*

Tabela 1: Odpravljanje revščine v obdobju 2000–2006

Poročilo ES za DAC za obdobje 2000–2003 (po isti metodi: dodelitve NRD/DND, značile za posamezne države, vključno z EIB/Skupna izplačila)

Podatki iz letnih poročil 2004, 2005

Začasni podatki, zbrani pri pripravi Letnega poročila 2006 (v skladu s seznamom prejemnikov DAC, ki je bil na voljo decembra 2005)

NRD: najmanj razvite države

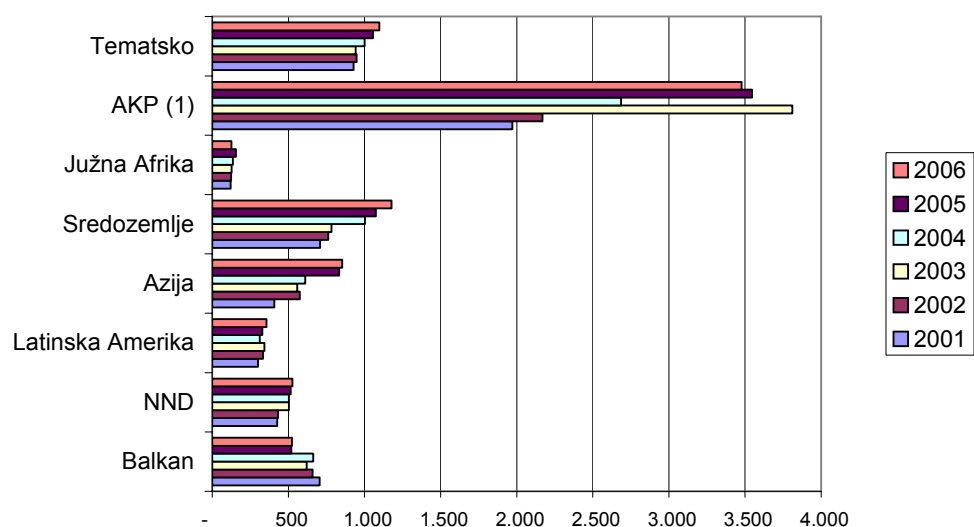
DDND: druge države z nizkimi dohodki

DNSD: države z nižjimi srednjimi dohodki

DVSD: države z višjimi srednjimi dohodki

REGION/NEDOD: regionalni programi in nenodeljeno

Tabela 2: EuropeAid – Razvoj regionalne razčlenitve v obdobju 2001–2006 – Obveznosti (v mio EUR)

	Balkan	NND	Latinska Amerika	Azija	Sredozemlje	Južna Afrika	AKP (1)	Tematsko	Skupaj
2001	705	426	301	407	709	121	1.971	928	5.568
2002	658	432	333	575	762	124	2.169	949	6.002
2003	620	504	342	558	782	127	3.811	943	7.687
2004	663	504	312	611	1.003	135	2.685	1.001	6.916
2005	519	515	329	834	1.075	155	3.546	1.055	8.027
2006	524	528	356	853	1.178	125	3.477	1.097	8.137

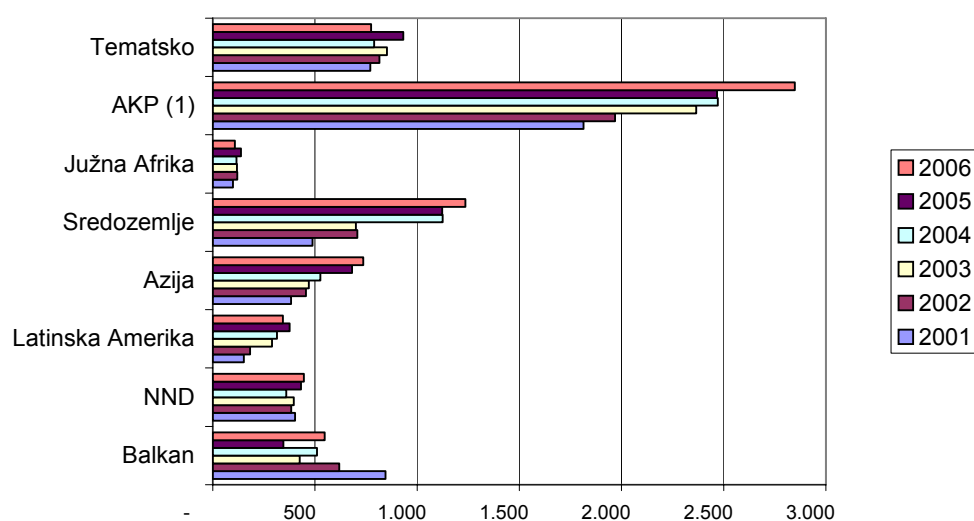
Obveznosti EuropeAid 2006 + GD za širitev (Balkan) za leto 2006

Brez upravnih stroškov, ki jih upravlja EuropeAid

Regionalna razčlenitev iz geografskih in tematskih proračunskih vrstic

(1) Regija AKP vključuje ERS in proračunsko vrstico za banane in sladkor 2001–2006

Tabela 3: EuropeAid – Razvoj regionalne razčlenitve v obdobju 2001–2006 – Izplačila (v mio EUR)

	Balkan	NND	Latinska Amerika	Azija	Sredozemlje	Južna Afrika	AKP (1)	Tematsko	Skupaj
2001	845	402	152	383	488	99	1.814	771	4.109
2002	619	384	182	455	707	119	1.968	815	4.630
2003	425	396	290	470	700	118	2.366	851	5.191
2004	510	359	314	526	1.125	116	2.472	790	5.701
2005	345	432	376	681	1.122	138	2.468	932	6.149
2006	547	445	343	737	1.235	107	2.848	774	7.037

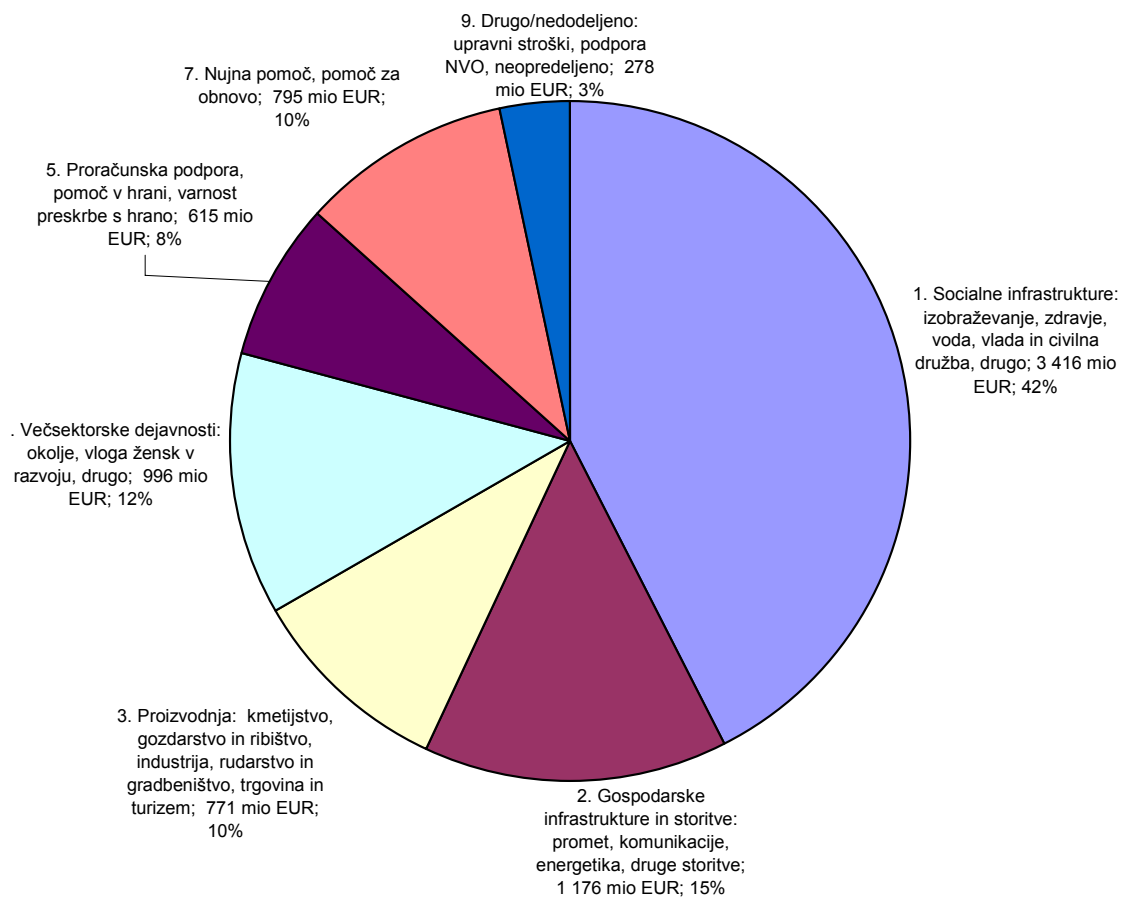
Izplačila EuropeAid 2006 + GD za širitev (Balkan) za leto 2006

Brez upravnih stroškov, ki jih upravlja EuropeAid

Regionalna razčlenitev iz geografskih in tematskih proračunskih vrstic

(1) Regija AKP vključuje ERS in proračunsko vrstico za banane in sladkor 2001–2006

Tabela 4: Sektorska razčlenitev

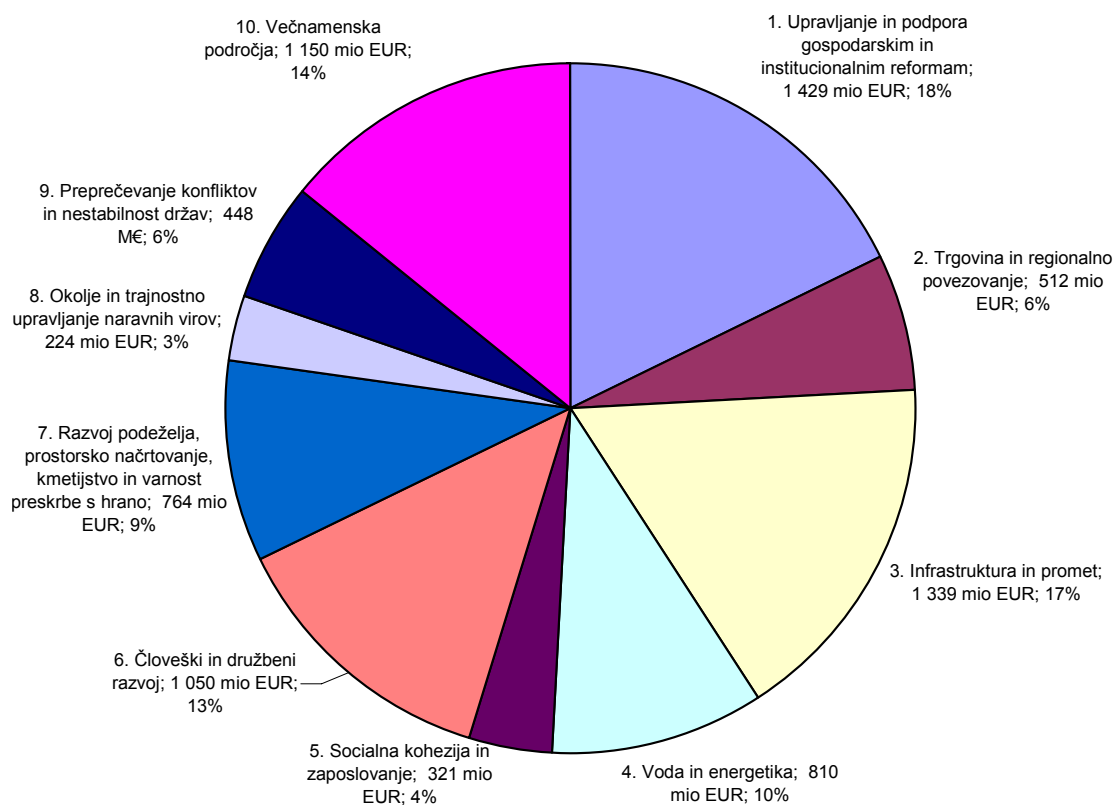

Obveznosti v letu 2006 (v mio EUR)

Viri URP/UP, ki jih upravljata EuropeAid and CARDS.

Brez upravnih stroškov, ki jih upravlja EuropeAid

Tabela 5: Evropsko soglasje: Področja razvojnega sodelovanja EU

Obveznosti v letu 2006 (v mio EUR)

Viri URP/UP, ki jih upravljata EuropeAid and CARDS.

Brez upravnih stroškov, ki jih upravlja EuropeAid